

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A., s. r. o.**, so sídlom M., X. R., IČO: X., zastúpeného JUDr. P. H., advokátom, so sídlom N., X. R., IČO: X.X., proti žalovanému **V. s. r. o.**, so sídlom P., X. K., IČO: X., zastúpenému JUDr. M. T. ml., advokátom, so sídlom S., X. K., **o zaplatenie sumy 4 794 eur s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/30/2013 - 189 z 29. novembra 2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Cob/30/2013 - 189 z 29. novembra 2013 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I. rozsudkom č. k. 9Cb/101/2010-163 z 8. novembra 2012 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 794 eur s úrokom z omeškania vo výške 13% ročne zo sumy 27 688,11 eur od 29.12.2005 do 31.12.2005, zo sumy 11 091,15 eur od 1.1.2006 do 31.1.2006, zo sumy 8 607,25 eur od 11.2.2006 do 18.4.2007, zo sumy 6 828,04 eur od 19.4.2007 do 16.7.2008 a zo sumy 4 794 eur od 17.7.2008 až do zaplatenia a nahradiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania v sume 1 960,92 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom došlo k uzavretiu ústnej zmluvy o dielo, na základe ktorej sa žalobca ako subdodávateľ zaviazal vykonať pre žalovaného ako generálneho dodávateľa dielo v podobe stavebných prác na stavbe „Vitálny svet v priestoroch rekreačného zariadenia na Prednej Hore“ a žalovaný sa zaviazal za riadne vykonané dielo zaplatiť vyfakturovanú cenu. Predmetné dielo bolo zhotovované pre Ing. A. Č., ktorá bola v zmluvnom vzťahu so žalovaným ako generálnym dodávateľom. Žalobca ako subdodávateľ

dielo riadne a včas vykonal, pričom cenu diela v celkovej sume 1 111 577 Sk (36 897,60 eur) žalovanému vyfakturoval faktúrou č. 10050006 z 22.12.2005, splatnou dňa 29.12.2005. Na základe dobropisu (faktúry č. 25060001 z 18.12.2006, splatnej dňa 28.12.2006) žalobca znížil záväzok žalovaného o cenu materiálu dodaného žalovaným o sumu 277.445 Sk (9 209, 49 eur). Cenu diela v sume 834 132 Sk (27 688,11 eur) žalovaný zaplatil len čiastočne v štyroch splátkach, a to dňa 31.12.2005 sumu 500 000 Sk (16 596,95 eur), dňa 31.01.2006 sumu 74 830 Sk (2 483,90 eur), dňa 18.04.2007 sumu 53 600,50 Sk (1 779,21 eur) a dňa 16.07.2008 sumu 61 277,50 Sk (2 034,04 eur), pričom zostatok dlžnej sumy 144 423,10 Sk (4 793,97 eur) žalovaný do dnešného dňa žalobcovi nezaplatil. Námietku premlčania práva uplatnenú v konaní žalovaným, súd nepovažoval za dôvodnú s poukazom na čiastočné plnenie žalovaného v prospech žalobcu na základe prejavu vôle z 28.01.2006. Súd vychádzal zo skutočnosti, že aj keď bol e-mail vysvetľujúci čiastočnú úhradu faktúry zaslaný Ing. M. P. – M., úmyslom žalovaného bolo tento prejav vôle zaslať žalobcovi, do ktorého dispozície sa uvedený prejav vôle aj dostal. Keďže predmetný prejav vôle neobsahuje jasné vyjadrenie, že žalovaný zostatok dlžnej sumy nemá v úmysle žalobcovi zaplatiť, súd čiastočné plnenie žalovaného uskutočnené na základe tohto prejavu vôle považoval za uznanie dlhu. Z uvedeného dôvodu od tohto momentu žalobcovi začala plynúť voči žalovanému nová štvorročná premlčacia doba. S poukazom na vyššie uvedené okresný súd zaviazal žalovaného na zaplatenie ceny diela v sume 4 794 eur so zákonným úrokom z omeškania o výške 13% ročne z jednotlivých uplatnených dlžných súm a za jednotlivé obdobia tak, ako sú uvedené vo výroku rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v celkovej sume 1 960,92 eur.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/30/2013 – 189 z 29. novembra 2013 napadnutý rozsudok Okresného súdu Košice I. č. k. 9Cb/101/2010–163 z 8. novembra 2012 podľa ust. § 220 OSP zmenil a žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy prvostupňového konania v sume 1356,86 eur a trovy odvolacieho konania v sume 178,60 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že faktúra, ktorej nezaplatenie je predmetom konania, bola splatná dňa 29.12.2005. Štvorročná premlčacia doba podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka (ďalej len „Obch. zák.“) začala plynúť dňa 30.12.2005, kedy si mohol žalobca uplatniť právo na súde a uplynula dňa 30.12.2009. Žaloba bola podaná na súde dňa 11.8.2010, teda po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Odvolací súd dospel k záveru, že zo strany okresného súdu došlo

k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, pokiaľ čiastočné plnenie spolu so sprievodným listom z 28.1.2006 okresný súd považoval za uznanie zvyšku dlhu. V uvedenom e-maile žalovaný jasne uvádza, že zvyšok dlžnej sumy nemieni zaplatiť „...zvyšok je potrebné riešiť s pánom Č....“, teda z čiastočného plnenia s prihliadnutím na e-mail nemožno usudzovať, že dlžník uznáva aj zvyšok dlhu, kedy by mala začať plynúť nová premlčacia doba. Za mylný považuje záver okresného súdu, že keďže predmetný prejav vôle neobsahuje vyjadrenie, že žalovaný zostatok dlžnej sumy nemá žalobcovi v úmysle uhradiť, ide o uznanie dlhu. Takýto záver by bol možný iba vtedy, ak by z obsahu prejavu nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti o opodstatnenosti konkrétneho záväzku uplatneného žalobou. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že námietka premlčania uplatnená v konaní žalovaným je dôvodná, v dôsledku čoho napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu zamietol. Keďže uplatnená pohľadávka je premlčaná, odvolací súd sa nezaoberal už ďalšími námietkami týkajúcimi sa oprávnenosti uplatneného nároku. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. a žalovanému ako úspešnému účastníkovi priznal náhradu trov prvostupňového konania v sume 1356,86 eur a náhradu trov odvolacieho konania v sume 178,60 eur.

Proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP) a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 241 ods.2 písm. c/ OSP).

Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) uviedol, že na rozdiel od súdu prvého stupňa odvolací súd považoval za dôvodnú námietku premlčania vznesenú v konaní žalovaným. Podľa jeho názoru však odvolací súd námietku premlčania nesprávne právne posúdil, pretože z obsahu e-mailu z 28.1.2006 nevyplýva, že by žalovaný odmietol zaplatiť žalobou uplatnenú pohľadávku žalobcu, keďže konateľ žalovaného v ňom len vysvetľuje, prečo túto platbu doposiaľ neuskutočnil. Pokiaľ žalovaný odôvodňoval nezaplatenie odplaty za vykonanie diela žalobcovi tým, že investor mu odplatu za realizáciu diela v celom rozsahu nezaplatil, táto obrana bola vo vzťahu k žalobcovi účelová, nepravdivá a bez právneho významu, keďže medzi účastníkmi sporu nedošlo k uzavretiu dohody o tom, že žalobca ako subdodávateľ bude oprávnený vyúčtovať si odplatu za realizáciu diela až potom, ako žalovanému bude investorom zaplatená celá odplata za realizáciu stavby.

Ďalej dovolateľ poukázal na to, že z výpisov z účtu žalobcu, ktoré sú založené v spise vyplýva, že žalovaný po úhrade sumy 74 830,90 Sk (avizovanej ako doplatok v e-maile z 28.1.2006) zaplatil žalovanému na čiastočnú úhradu faktúry č. 10050006 dňa 18.4.2007 sumu 53 600,50 Sk a dňa 16.7.2008 sumu 61 277,50. Pokiaľ žalovaný považoval platbu avizovanú v e-maile z 28.1.2006 za poslednú, tak nie je zrejmé, prečo bez akéhokoľvek písomného, telefonického alebo e-mailového vyjadrenia realizoval čiastkové platby v dňoch 18.4.2007 a 16.7.2008. Tieto následné čiastkové platby neboli sprevádzané žiadnym vyjadrením žalovaného, z ktorého by bolo možné usudzovať, že žalovaný svoj záväzok neuznáva. Podľa názoru dovolateľa, pokiaľ by aj súd dospel (k nesprávnemu) záveru, že čiastočnú úhradu záväzku realizovanú dňa 31.1.2006 nemožno považovať za uznanie záväzku, niet pochyb o tom, že za uznanie záväzku musia byť považované platby realizované v dňoch 18.4.2007 a 16.7.2008. Pohľadávka žalobcu nie je premlčaná, nakoľko štvorročná premlčacia doba začala plynúť odo dňa poslednej čiastkovej úhrady dňa 16.7.2008 a posledným dňom, kedy bolo možné žalobou uplatniť pohľadávku na súde bol deň 16.7.2012, pričom žaloba bola súdu doručená dňa 11.8.2010, t. j. včas. S touto argumentáciou žalobcu sa odvolací súd nevysporiadal, čo zakladá nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia a inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne a nezákonné rozhodnutie vo veci.

Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná mu náhradu trov celého konania.

Žalovaný zaslal k dovolaniu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že dovolanie žalobcu považuje za nedôvodné. Plnenie z januára 2006 bolo posledným plnením pohľadávky žalobcu zo strany žalovaného. Nároky žalobcu z vykonaných prác vo zvyšnej časti nesmerovali proti žalovanému, ale voči investorovi. Žalovaný už v prvostupňovom konaní preukazoval, že žalobca vykonal stavebné práce priamo pre investora, a nie pre žalovaného, z dôvodu ktorého (ako to vyplýva aj z e-mailovej komunikácie) žalovaný odkázal žalobcu so zvyškom nároku na investora. Keďže medzi investorom a žalobcom nebol právny vzťah, tak po tom, čo sa investor so žalobcom dohodli na úhrade, musel po zaslaní peňažných prostriedkov investorom na účet žalovaného následne žalovaný tieto finančné prostriedky preposlať na účet žalobcu, nakoľko mu nepatrili.

V konaní bolo tiež preukázané, že žalobca vystavil dobropisovanú faktúru, ktorou potvrdil, že záväzok žalovaného na zaplatenie akejkoľvek sumy už neexistuje.

Vzhľadom na to, že došlo k premlčaniu pohľadávky žalobcu a uplatneniu námietky premlčania práva, nie je možné, aby súd takémuto nároku priznal ochranu. Z tohto dôvodu, ako aj z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je správne žalovaný návrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (ust. § 10a ods.1 OSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na jeho zrušenie.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP).

Podľa ust. § 238 OSP platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku, je prípustné:

- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (odsek 1),
- proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2),
- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (odsek 3).

V posudzovanom prípade prípustnosť dovolania vyplýva z ustanovenia § 238 ods. 1 OSP, pretože ide vo veci samej o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu.

Ako dovolacie dôvody žalobca uviedol, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 241 ods.2 písm. b/ OSP a tiež že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené rozhodnutie okresného súdu, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ OSP.

Žalobca v dovolaní namietal, že odvolací súd nesprávne právne posúdil námietku premlčania uplatnenú v konaní žalovaným, keď čiastočné plnenie žalovaného spolu s jeho e-mailom z 28.1.2006 nepovažoval za uznanie dlhu podľa ust. 407 ods. 3 Obchodného zákonníka. Ďalej v dovolaní namietal, že pokiaľ by aj súd dospel (k nesprávnemu) záveru, že čiastočnú úhradu záväzku realizovanú dňa 31.1.2006 nemožno považovať za uznanie dlhu, niet pochyb o tom, že za uznanie dlhu musia byť považované následne realizované platby v dňoch 18.4.2007 a 16.7.2008. Pohľadávka žalobcu preto nie je premlčaná.

Podľa ustanovenia § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka ak niekto písomne uzná svoj určitý záväzok, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania. Tieto účinky nastávajú aj v prípade, keď pohľadávka veriteľa bola v tom čase už premlčaná.

Podľa ustanovenia § 323 ods. 2 Obchodného zákonníka za uznanie nepremlčaného záväzku sa považujú aj právne úkony uvedené v § 407 ods. 2 a ods. 3.

Podľa ustanovenia § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka ak dlžník písomne uzná svoj záväzok, plynie nová štvorročná premlčacia doba od tohto uznania. Ak sa uznanie týka iba časti záväzku, plynie nová premlčacia doba ohľadne tejto časti.

Podľa ustanovenia § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať na to, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku.

Právnym dôsledkom uznania záväzku je (okrem iného) aj prerušenie premlčacej doby a začatie plynutia novej štvorročnej premlčacej doby (§ 397 Obchodného zákonníka). Uznanie záväzku podľa ust. § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) je jednostranný písomný právny úkon dlžníka, adresovaný jeho veriteľovi, ktorý musí byť dostatočne určitý čo do určenia záväzku, ktorý v ňom dlžník uznáva. Výnimkou z uznania záväzku v zákonom požadovanej písomnej forme (ust. § 323 ods. 1 Obch. zák.) sú právne úkony uvedené v ust. § 407 ods. 2 a ods. 3 Obch. zák., ktorými sú platenie úrokov a čiastočné plnenie záväzku dlžníkom, pričom tieto konkludentné právne úkony majú právne účinky uznania len v prípade nepremlčaného záväzku.

Po preskúmaní veci dovolací súd sa stotožnil so záverom odvolacieho súdu, ktorý čiastočné plnenie žalovaného dňa 31. 1. 2006 spolu s e-mailom žalovaného z 28. 1. 2006 (adresovaného pánovi P., nie veriteľovi A., s.r.o.) nepovažoval za uznanie záväzku, pretože z

obsahu e-mailu vyplýva, že dlžník zvyšok dlžnej sumy nemieni zaplatiť s poukazom na to, že "...zvvyšok je potrebné riešiť s pánom Č.... “ Z uvedeného dôvodu odvolací súd správne konštatoval, že z čiastočného plnenia s prihliadnutím na obsah e-mailu žalovaného z 28.1.2006 nemožno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok dlhu, v dôsledku čoho nedošlo k prerušeniu premlčacej doby (ktorá začala plynúť dňa 30. 12. 2005) a začatiu plynutia novej štvorročnej premlčacej doby. Uvedená dovolacia námietka žalobcu preto nie je dôvodná.

Pri zmene rozhodnutia podľa ust. § 220 OSP odvolací súd svojim rozhodnutím nahrádza rozhodnutie súdu prvého stupňa. Jeho pozmeňujúce rozhodnutie musí preto obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a na vec sa vzťahujúcimi relevantnými argumentmi oboch účastníkov konania, pričom jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení rozhodnutia dostatočne vysvetlený nielen poukázaním na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež poukázaním na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať vecnú správnosť rozhodnutia, avšak odôvodnenie zároveň musí byť aj prostriedkom kontroly postupu súdu pri vydaní napadnutého rozhodnutia v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné (§ 157 ods. 2 OSP v spojení s § 211 OSP).

Dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedeným zákonným požiadavkám, kladeným na súdne rozhodnutie nevyhovuje.

Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal posúdením ďalších dvoch čiastočných platieb (plnení) žalovaného, a to dňa 18. 4. 2007 v sume 53 600, 50 SK (1779,21 eur) a dňa 16. 7. 2008 v sume 61 277,50 SK (2 034,04 eur), ktoré podľa tvrdenia žalobcu sú uznaním záväzku v zmysle ust. § 407 ods. 3 Obch. zák., z dôvodu ktorého podľa názoru žalobcu došlo k začatiu plynutia novej štvorročnej premlčacej doby a žalobou uplatnené právo nie je premlčané. Posúdením platieb z 18.4.2007 a 16.7.2008 sa odvolací súd nezaoberal napriek tomu, že žalobca na uvedené platby poukazoval už v konaní na súde prvého stupňa (napr. na pojednávaní súdu dňa 8. 11. 2012), ako aj vo vyjadrení k odvolaniu z 21.1.2013. Odvolací súd preto nedostatočne právne posúdil námietku premlčania uplatnenú v konaní žalovaným, v dôsledku čoho dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný zo strany dovolacieho súdu a konanie pred odvolacím súdom je postihnuté

tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP.

Vzhľadom na vyššie uvedenú vadu dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa ust. § 243b ods.2, vety prvej OSP zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Úlohou odvolacieho súdu bude zistiť a právne posúdiť, či čiastočné platby žalovaného z 18.4.2007 a 16.7.2008 sú alebo nie sú uznaním záväzku v zmysle ust. § 407 ods. 3 Obch. zák. a v nadväznosti na to posúdiť námietku premlčania práva, uplatnenú v konaní žalovaným a následne vo veci znovu rozhodnúť.

V novom rozhodnutí krajský súd rozhodne o trovách prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania (ust. § 243d ods. 1, posledná veta OSP).

Uznesenie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky hlasovaním v pomere hlasov 3:0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave, 12. mája 2015

JUDr. Juraj Seman, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mária Némethová